

Anmälade företag

GrandVision N.V., 50338269 (Nederländerna)

Ombud: advokaterna AA och BB

Saken

Anmälan enligt 4 kap. 6 § konkurrenslagen (2008:579) om företagskoncentration; nu fråga om särskild undersökning

Beslut

Konkurrensverket beslutar att genomföra en särskild undersökning enligt 4 kap. 11 § konkurrenslagen av GrandVision N.V:s planerade förvärv av Smart Eyes Holding AB, 556556-7020.

Bakgrund

GrandVision N.V. (GrandVision) har den 10 februari 2022 anmält förvärv av ensam kontroll över Smart Eyes Holding AB (Smarteyes).

Enligt 4 kap. 1 § konkurrenslagen har Konkurrensverket att bedöma om en företagskoncentration är ägnad att påtagligt hämma förekomsten eller utvecklingen av en effektiv konkurrens inom landet i dess helhet eller en avsevärd del av det. Vid denna bedömning ska Konkurrensverket särskilt beakta om koncentrationen medför att en dominerande ställning skapas eller förstärks.

GrandVision är ett globalt företag, baserat i Nederländerna, med verksamhet inom optisk detaljhandel. I Sverige är GrandVision verksamt genom optikkedjan Synoptik Sweden AB ("Synoptik"). Synoptiks verksamhet bedrivs genom 145 fysiska butiker och online.

GrandVision är ett indirekt helägt dotterbolag till EssilorLuxottica S.A. ("EssilorLuxottica"), ett företag med multinationell verksamhet med säte i Frankrike. I Sverige är EssilorLuxottica främst verksamt inom grossistförsäljning av optiska produkter till detaljhandeln. Grossistverksamheten i Sverige omfattar försäljning av glasönglas, bågar för glasögon och solglasögon. EssilorLuxottica är även verksamt inom optisk detaljhandel online genom främst Lensway.se, samt i viss omfattning genom webbplatser såsom Ray-Ban.com och Oakley.com.

Smarteyes bedriver optisk detaljhandel genom ett nätverk av fysiska butiker i främst Sverige, men även i viss uträkning i Danmark och i Tyskland. I Sverige bedriver Smarteyes verksamhet genom Optik Smart Eyes AB. Verksamheten i Sverige bedrivs genom 68 fysiska butiker under varumärket Smarteyes.

Konkurrensverket har hittills under utredningen bland annat inhämtat information från aktörer verksamma inom detaljistförsäljning av optiska produkter, aktörer verksamma inom grossistförsäljning av optiska produkter samt haft intervjuer med tre branschorganisationer. Konkurrensverket har inledningsvis även analyserat försäljningsdata från parterna och deras konkurrenter i detaljistledet, analyserat inköpsdata från parternas konkurrenter i detaljistledet samt gjort preliminära beräkningar och analyser av parternas marginaler i detaljistledet och grossistledet. Vidare har Konkurrensverket, baserat på bland annat en lokalmarknadsanalys som parterna ingett tillsammans med koncentrationsanmälan, analyserat lokala marknadsförhållanden vad avser detaljistförsäljning av optiska produkter. Därtill har Konkurrensverket analyserat interna dokument, bland annat konkurrentundersökningar och kund- och konsumentundersökningar, från respektive part.

Det föreligger både horisontella och vertikala samband mellan parternas verksamheter. Både GrandVision och Smarteyes är verksamma inom optisk detaljhandel, och GrandVisions ägare EssilorLuxottica är verksamt inom grossistförsäljning av optiska produkter, en uppströmsmarknad i förhållande till detaljistförsäljning av optiska produkter.

Optisk detaljhandel innefattar försäljning av optiska produkter såsom glasögon, solglasögon, läsglasögon, kontaktlinser och därtill relaterade produkter samt tjänster såsom synundersökningar. Produkterna säljs i fysiska butiker och i viss uträkning online. Kontaktlinser säljs i större omfattning online, i förhållande till andra optiska produkter. Vissa optiska produkter, framförallt receptfria solglasögon, säljs även av andra detaljister än optisk detaljhandelsaktörer såsom apotek, varuhus, märkesbutiker och sportbutiker.

Optisk detaljhandel bedrivs av kedjor eller oberoende optikbutiker. Kedjorna står för en majoritet av den optiska detaljhandeln i Sverige. Optiska detaljhandelskedjor bedriver i allmänhet nationell verksamhet med nationell geografisk täckning, medan oberoende optikbutiker är verksamma lokalt. Kedjorna består huvudsakligen av kedjans egenägda butiker, men i viss omfattning även av franchisetagare. Kedjorna samordnar sina egenägda butikers inköp på central nivå. Vidare fastställs i allmänhet konkurrensparametrar såsom sortiment, pris och marknadsföringskampanjer för kedjornas egenägda butiker centralt, lokala variationer kan dock förekomma vad avser exempelvis sortimentsbredd och öppettider. Oberoende optikbutiker kan ingå i nätverk som koordinerar dess medlemmars inköp. Inköpsorganisationerna förhandlar priser och inköpsvillkor centralt för sina medlemmar.

Optikbutiker, oavsett om dessa är kedjeanslutna eller oberoende optikbutiker, erbjuder i grunden samma kategori av produkter och tjänster, samt riktar sig till samma huvudsakliga kundgrupper: slutkonsumenter och företagskunder. Aktörernas erbjudande kan dock variera vad avser exempelvis prisnivå, kvalitet och sortiment.

Optiska detaljhandlare i Sverige köper optiska produkter från både inhemska och utländska leverantörer. Tillverkare av bågar för glasögon och solglasögon distribuerar vanligtvis sina produkter direkt till detaljhandlare eller till grossister. Tillverkare av bågar för glasögon och solglasögon erbjuder sina produkter under antingen egna varumärken eller varumärken som licensieras av tredje part.

Vad avser bågar för glasögon och solglasögon erbjuder Synoptik varumärken från tredje part, GrandVision (bland annat Fuzion) och EssilorLuxottica (bland annat Ray-Ban och Oakley). Smarteyes säljer inga varumärken från tredje part, utan Smarteyes glasögon och solglasögon formges av egna designers och säljs under det egna varumärket "Smarteyes".

Under Konkurrensverkets utredning har flera marknadsaktörer bland annat framfört att EssilorLuxottica är en viktig leverantör av optiska produkter, i synnerhet vad avser bågar för glasögon och solglasögon. EssilorLuxottica äger varumärken som uppges vara särskilt viktiga för aktörer som bedriver optisk detaljhandel, framförallt Ray-Ban. Det finns en oro för att EssilorLuxottica, genom den nu anmälda företagskoncentrationen, inte kommer att tillhandahålla sina produkter till Synoptiks och Smarteyes konkurrenter eller att produkterna kommer att tillhandahållas på sämre villkor.

Samtidigt har Konkurrensverkets utredning visat att det föreligger osäkerheter avseende marknadsandelar i grossistledet, marginaler och hur nära konkurrenter olika aktörer i detaljistledet är.

För att Konkurrensverket ska kunna ta slutlig ställning till koncentrationen krävs ytterligare utredning och analys av vilka effekter koncentrationen kan komma att ge upphov till. Konkurrensverket beslutar därför att genomföra en särskild undersökning av koncentrationen.

Detta beslut har fattats av generaldirektören. Föredragande har varit Dorothea Klawitter.

Beslutet undertecknas inte egenhändigt och saknar därför namnunderskrifter.

Rikard Jermsten

Dorothea Klawitter

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats.